

TIETOKORTTI

Kosteikkoviljely

Kuvaus

Kosteikkoviljelyssä viljellään turvepeltoja märissä olosuhteissa, mikä estää turpeen hajoamista ja hiilidioksidipäästöjä. Kosteikkoviljelyssä oleellisinta on pohjavedenpinnan säätely. Tarvittaessa veden pinta voidaan laskea tilapäisesti alemmas, mikäli viljelytoimenpiteet sitä edellyttävät. Monen lajin sadonkorjuu voidaan tehdä talvella, jolloin jäätynyt maa kantaa märkänäkin (esim. ruokohelpi, pajut).

Minne soveltuu: Vaatii kohteen, jonne valuu vettä ympäröiviltä alueilta. Voi sopia turvepeltolohkoille, jotka ovat niin heikkotuottoisia tai märkiä, että niiden viljely on vaikeaa. Alueen tulee olla sopivan kalteva ja turpeen paksuuden riittävän suuri. Karjatiloilta lohkoilla voi viljellä myös ruokohelpeä oman tilan kuivikekäyttöön.

Viljelyn kokonaistalous

Sato ja kannattavuus: Kosteikkoviljelyssä viljellään kasveja, jotka vaativat märät olosuhteet, eikä sitä tehdä Suomessa vielä laajassa kaupallisessa mittakaavassa. Näin ollen kosteikkoviljelyyn sisältyy riskejä viljelijälle. Erittain märkinä vuosina sato voi jäädä korjaamatta.

Kustannukset ja säästöt: Kustannuksia tulee mm. salaojitukselta ja konehankinnoista. Pohjaveden pinnan nostaminen on edullisempaa avo-ojiin sijoitetuilla säätöpadoilla kuin säätösalojituksella. Tässä tapauksessa pohjaveden pinnan täytyy nousta luontaisesti silloin, kun avo-ojiin asennetaan säätöpadoit. Turvepeltojen säätösalojituksen investointikustannukset ovat luokkaa 4 600 €/ha + hoito noin 70 €/ha/vuosi. Kustannukset ovat riippuvaisia myös viljeltävistä kasveista. Kosteikkoviljelyyn saatetaan tarvita märkiin olosuhteisiin suunniteltuja erikoiskoneita tai vähintään leveämpää rengastusta käytössä oleviin maatalouskoneisiin.

Tuet: Ei-tuotannollisten investointien tukea voi saada (i) kosteikkoihin, joita ovat pysyvästi veden osittain peittämät alueet, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjänä, eliöstön elinympäristönä tai viljelymaiseman monipuolistajana (ii) turvepeltojen muuttamiseen kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi. Jos kosteikon pinta-ala on yli 0,5 ha, tukea voi saada korkeintaan 12 000 €/ha ja 0,3–0,5 ha:n kosteikolla tuki on korkeintaan 4 100 €/kosteikko.

Haasteet

Kosteikkoviljelyn haasteet kulminoituvat toimivien markkinoiden puutteeseen. Kosteikkoviljelyn peltoalueen metaanipäästöt nousevat, mutta nettovaikutus on silti kasvihuonekaasupäästöjä vähentävä. Kosteikkoviljelyssä tehtävä vettäminen voi nostaa veden tasoa myös ympäröivillä alueilla, joten sen on sovitettava kaikille ympäröivien alueiden maanomistajille. Kostealla pellolla koneilla liikkuminen voi olla haastavaa, jolloin työ hidastuu ja kallistuu. Kosteikkoviljelyä ei Suomessa toistaiseksi vielä harjoiteta laajamittaisesti, ja siitä on saatavilla vasta vähän tutkimustietoa.

Ympäristöhyödyt

Nappaa hiilestä kiinni

Lisätietoa:

- [Kosteikkoviljelyn kasviopas \(bsag.fi\)](https://bsag.fi)
- [Turvepeltojen vettäminen – käytännön ohjeita \(projects.luke.fi\)](https://projects.luke.fi)
- [Kosteikkoviljelyllä ilmastollisesti kestävä ratkaisu kasvualustatuotanto \(luke.fi\)](https://luke.fi)